

Utdrag fra statsbudsjettet for 2020

Kap. 228 Tilskot til frittstående skular o.a.

Post	Nemning	Rekneska p 2018	Saldert budsjett 2019	(i 1 000 kr) Forslag 2020
70	Frittstående grunnskular, <i>overslagsløyving</i>	2 500 661	2 517 183	2 873 533
71	Frittstående vidaregåande skular, <i>overslagsløyving</i>	1 618 125	1 674 753	1 678 612
72	Frittstående skular godkjende etter kap. 4 i vaksenopplæringslova, <i>overslagsløyving</i>	158 459	163 661	169 916
73	Frittstående grunnskular i utlandet, <i>overslagsløyving</i>	110 418	117 293	124 389
74	Frittstående vidaregåande skular i utlandet, <i>overslagsløyving</i>	20 650	19 084	23 235
75	Frittstående skular for funksjonshemma elevar, <i>overslagsløyving</i>	321 453	325 804	347 299
76	Andre frittstående skular, <i>overslagsløyving</i>	50 159	52 323	34 671
77	Den tysk-norske skolen i Oslo, <i>overslagsløyving</i>	23 475	24 615	28 288
78	Kompletterande undervisning	24 297	25 325	23 004
79	Toppidrett	46 193	47 533	48 808
81	Elevutveksling til utlandet	1 998	2 056	2 122
82	Kapital- og husleigetilskot til friskular	62 284	64 165	66 218
	Sum kap. 0228	4 938 172	5 033 795	5 420 095

Lov av 4. juli 2003 nr. 84 om frittstående skular (friskulelova) skal medverke til at det kan bli oppretta og drive frittstående skular i Noreg, slik at foreldre og elevar kan velje andre skular enn dei offentlege, jf. menneskerettslova § 2 nr. 2.

Løyvingane over kap. 228 går til tilskotsordningar til frittstående skular som er godkjende etter friskulelova eller vaksenopplæringslova. Tilskotet oppfyller dei finansielle pliktene staten har overfor frittstående skular som er godkjende etter lova. I tillegg blir det over dette kapittelet gitt tilskot til kompletterande undervisning, jf. friskulelova § 6-4, Den tysk-norske skolen i Oslo, toppidrett og elevutveksling i utlandet.

Satsane for tilskot til dei fleste frittstående skulane bygger på dei gjennomsnittlege utgiftene i den offentlege skulen, jf. friskulelova kap. 6.

Mål for 2020

Målet med tilskotsordningane er å medverke til at det kan etablerast og drivast friskular etter friskulelova.

Rapport for 2018

Tabell 4.9. viser endringar i talet på elevar og frittstående skular som fekk tilskot over postane 70–76, frå skuleåret 2016–17 til skuleåret 2018–19. For grunnskulen gjeld tala frå elevteljinga 1. oktober. For vidaregåande skule gjeld gjennomsnittet av talet på elevar frå elevteljingane 1. oktober og 1. april.

Tabell 1.1 Friskular, tal på skular og elevar

Post	Skuletype	Skular			Elevar		
		2016–17	2017–18	2018–19	2016–17	2017–18	2018–19
70	Grunnskular	222	228	237	20 462	21 616	23 270
71	Vidaregåande skular	77	79	79	13 780	13 807	13 628
72	Frittstående skular godkjende etter kap. 4 i vaksenopplæringslova	30	29	30	1 387	1 373	1 383
73	Grunnskular i utlandet	9	9	9	779	748	741
74	Vidaregåande skular i utlandet	3	3	3	143	131	153
75	Skular for funksjonshemma elevar	14	16	16	781	819	857
76	Andre frittstående skular	2	2	2	180	178	178
	Sum	357	366	376	37 512	38 672	40 210

Utdanningsdirektoratet

Hausten 2018 gjekk 3,7 pst. av grunnskuleelevane i frittstående skular i Noreg, mot 3,4 pst. året før. Hausten 2018 gjekk 7,2 pst. av elevane på vidaregåande nivå i frittstående skular mot 7,3 pst. i 2017. I dei siste ti åra har det vore ein liten auke i delen elevar i frittstående grunnskular, medan delen elevar i frittstående vidaregåande skular har vore stabil.

Post 70 Frittstående grunnskular, overslagsløyving

Frittstående grunnskular som er godkjende etter friskulelova, får tilskot tilsvarende 85 pst. av tilskotssatsen.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 2,9 mrd. kroner på posten. I løyvinga inngår ein auke på 356,4 mill. kroner i høve til saldert budsjett for 2019 på grunn av oppdaterte elevtal og nye satsar.

I 2019 blei det løyvd 15 mill. kroner i tilskot til å gjennomføre lærarnorma, jf. Innst. 12 S (2018–2019). Tilskotet blir fordelt til dei skulane som per 1. oktober 2018 mangla meir enn 0,2 lærarårsverk for å oppfylle same lærartettleik som norma i offentleg skule. Det gjeld 23 skular. Rapporteringa frå GSI (Grunnskolen Informasjonssystem) per 1. oktober 2018 dannar grunnlaget for å berekne og utbetale tilskot. Tilskotet blir gitt med ein sats per ekstra lærarårsverk og blir fasa ut når ressursbruket kommunane har til fleire lærarar for å oppfylle lærarnorma, inngår i tilskotsgrunnlaget til friskulane.

Departementet foreslår å vidareføre 15 mill. kroner til å gjennomføre lærarnorma i friskulane innanfor Løyvinga.

Post 71 Frittstående vidaregåande skular, overslagsløyving

Vidaregåande skular som er godkjende etter friskulelova, får tilskot tilsvarende 85 pst. av tilskotssatsen. Satsane for tilskot til frittstående vidaregåande skular bygger på dei gjennomsnittlege utgiftene i den offentlege skulen. Det blir rekna ut ein sats for kvart utdanningsprogram. Posten omfattar òg eit særskilt årleg tilskot til Kongshaug Musikkgymnas, Oslo by steinerskole og Kristen VGS Vennesla.

I Prop. 1 S (2018–2019) blei det varsla at Kunnskapsdepartementet fram mot statsbudsjettet for 2020 skulle vurdere om det skulle gjerast endringar i tilskotsmodellen for frittstående vidaregåande skular for å hindre store endringar i tilskotssatsane frå eitt år til eit anna. Bakgrunnen var at tilskotssatsen til naturbruk blei redusert med 9 pst. frå 2018 til 2019.

Etter ein gjennomgang av utviklinga i tilskotssatsane til alle utdanningsprogramma har departementet konkludert med at det ikkje er behov for å gjere endringar i tilskotsmodellen. Gjennomgangen viser at det jamt over er liten variasjon i satsane for dei ulike utdanningsprogramma frå år til år. Satsen for naturbruk er spesiell fordi skulane i større grad kan ha inntekter som følge av gardsbruk, gartneri eller fiskeoppdrett. Satsen kan derfor variere meir med svingingar i marknaden enn satsane for dei andre utdanningsprogramma. Frå 2019 til 2020 aukar tilskotssatsen til naturbruk med 8,4 pst. samanlikna med satsen for 2019 før kompensasjonen. Frå 2018 til 2020 er naturbrukssatsen redusert med 1,3 pst., noko som departementet vurderer er innanfor det som er naturleg variasjon i satsane.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 1,7 mrd. kroner på posten. I Løyvinga inngår ein auke på 17,3 mill. kroner i høve til saldert budsjett for 2019 på grunn av oppdaterte elevtal og nye satsar. Departementet foreslår at det ekstra tilskotet på 13,4 mill. kroner, som naturbruksskulane blei kompensert med i 2019, jf. Innst. 12 S (2018–2019), ikkje blir vidareført ettersom satsen er tilbake på naturleg nivå i 2020.

Post 72 Frittstående skular godkjende etter kap. 4 i vaksenopplæringslova, overslagsløyving

Satsane for tilskot til frittstående skular som er godkjende etter kap. 4 i vaksenopplæringslova, med unntak av Norsk Yrkesdykkerskole, er baserte på tre av satsane for frittstående vidaregåande skular. Dei tre satsane er dei same som for utdanningsprogram for studiespesialisering, idrettsfag, og musikk, dans og drama. Skular som er godkjende etter kap. 4 i vaksenopplæringslova, får 75 pst. av tilskotssatsane.

Kunnskapsdepartementet har starta ei evaluering av tilskotsordninga, som vil vere klar tidleg i 2020.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 169,9 mill. kroner på posten. I Løyvinga inngår ein auke på 6,3 mill. kroner i høve til saldert budsjett for 2019 på grunn av oppdaterte elevtal og nye satsar.

Post 73 Frittstående grunnskular i utlandet, overslagsløyving

Skulane får tilskot etter same grunnlag som frittstående grunnskular i Noreg, men satsen blir høgare då desse skulane ikkje er omfatta av ordninga med kompensasjon for meirverdiavgift. Posten omfattar òg avrekning mellom Noreg og Sverige for svenske elevar i norske skular i utlandet og for norske elevar ved svenske frittstående grunnskular i utlandet. I tillegg omfattar posten utgifter til spesialundervisning.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 124,4 mill. kroner på posten. I løyvinga inngår ein auke på 7,1 mill. kroner i høve til saldert budsjett for 2019 på grunn av oppdaterte elevtal og nye satsar.

Post 74 Frittstående vidaregåande skular i utlandet, overslagsløyving

Skulane får tilskot etter same grunnlag som frittstående vidaregåande skular i Noreg, men satsen blir høgare sidan desse skulane ikkje er omfatta av ordninga med kompensasjon for meirverdiavgift. Posten omfattar òg utgifter til spesialundervisning.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 23,2 mill. kroner på posten. I løyvinga inngår ein auke på 4,2 mill. kroner i høve til saldert budsjett for 2019 på grunn av oppdaterte elevtal og nye satsar.

Post 75 Frittstående skular for funksjonshemma elevar, overslagsløyving

Grunn- og vidaregåande skular for funksjonshemma elevar får tilskot tilsvarende 100 pst. av ein normalsats per elev. Nokre av skulane får i tillegg statstilskot til husleigeutgifter på same nivå som i 2003, jf. Innst. O. nr. 80 (2002–2003).

Kunnskapsdepartementet har gitt Utdanningsdirektoratet i oppdrag å evaluere tilskotsordninga for skulane for funksjonshemma elevar. Evalueringa skal vere ferdig i midten av 2020 og skal gi meir kunnskap om elevgrunlaget ved skulane, kva for opplæring som blir gitt, og kva slags meirverdi skulane har.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 347,3 mill. kroner på posten. I løyvinga inngår ein auke på 21,5 mill. kroner i høve til saldert budsjett for 2019 på grunn av oppdaterte elevtal og nye satsar.

Post 76 Andre frittstående skular, overslagsløyving

Posten omfattar Unge Sjømenns Kristelige Forening (MS Gann). Skulen får tilskot per elev etter satsen for utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon eller elektro. Skulen får 85 pst. av tilskotssatsen. I tillegg får skulen eit fast tilskot for ekstrakostnader ved skuledrift på skip. Sørlandet Seilende Skoleskibs Institution (MS Sjøkurs) er ikkje i drift frå hausten 2019.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 34,7 mill. kroner på posten. I løyvinga inngår ein reduksjon på 17,7 mill. kroner i høve til saldert budsjett for 2019 på grunn av oppdaterte elevtal og nye satsar. Det meste av

reduksjonen kjem av at Sørlandets Seilende Skoleskibs Institution har meldt frå om at dei ikkje vil vere i drift i 2020.

Post 77 Den tysk-norske skolen i Oslo, overslagsløyving

Avtalen mellom Noreg og Tyskland om Den tysk-norske skolen i Oslo blei ført vidare og godkjend av Stortinget i april 2018, jf. Innst. 337 S (2017–2018) og Prop. 78 S (2017–2018). Tilskotet blir rekna ut på same måte som tilskotet til frittstående skular som er godkjende etter friskulelova, men blir gitt med 54,4 pst. av tilskotssatsen. I tillegg blir det gitt eit særskilt tilskot som kompensasjon for at skulen ikkje lenger får tilskot til kompletterande undervisning, og for å dekke høgare husleigekostnader til nye, større lokale for skulen.

Mål for 2020

Tilskotet skal styrke samarbeidet med Tyskland og stillinga til det tyske språket i Noreg.

Rapport for 2018

Hausten 2018 var det til saman 307 elevar ved Den tysk-norske skolen i Oslo. Dette er ein nedgang på åtte elevar samanlikna med hausten 2017.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 28,3 mill. kroner på posten. Av løyvinga er det særskilte tilskotet på 8,9 mill. kroner. Samla foreslår departementet ein auke på 3,7 mill. kroner i høve til saldert budsjett for 2019.

I samband med handsaminga av Revidert nasjonalbudsjett 2019 blei tilskotet til Den tysk-norske skolen i Oslo auka med 3 mill. kroner, jf. Innst. 391 S (2018–2019) og Prop. 114 S (2018–2019). Departementet foreslår å vidareføre denne auken med 3,1 mill. kroner i 2020. Vidare foreslår departementet å auke løyvinga på grunn av oppdaterte elevtal og nye satsar.

Post 78 Kompletterande undervisning

Tilskotsordninga medverkar til å finansiere kompletterande undervisning i norsk, samfunnsfag og kristendom, religion, livssyn og etikk (KRLE) for norske elevar ved utanlandske eller internasjonale grunnskular i utlandet. Tilskotsmottakarar i ordninga er to sertifiserte nettskular – Globalskolen og Norskskolen.

Mål for 2020

Målet med tilskotet er at norske elevar ved internasjonale eller utanlandske grunnskular i utlandet skal ha moglegheit til å få nettundervisning i norsk, samfunnsfag og kristendom, religion, livssyn og etikk (KRLE).

Rapport for 2018

Eit øvre elevtak blir fastsett på grunnlag av løyvinga til formålet. For 2018 var dette elevtaket på 1 601 elevar. Det blei gitt tilskot til kompletterande undervisning for 1 582 elevar. Dette er om lag same nivå som i 2017.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 23 mill. kroner på posten. I løyvinga inngår ein reduksjon på 3 mill. kroner for å gi rom til andre prioriteringar.

Post 79 Toppidrett

Ordninga gjeld skular som i tillegg til godkjenninga etter friskulelova er godkjende som toppidrettsgymnas av Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF). Ordninga omfattar desse skulane: NTG (Norges Toppidrettsgymnas) i Bærum, Geilo, Kongsvinger, Lillehammer og Tromsø, Wang i Oslo, Fredrikstad, Stavanger og Tønsberg, Telemark toppidrettsgymnas og Haugesund toppidrettsgymnas.

Det blir gitt eit fast tilskot til kvar av desse skulane. Det er ein føresetnad at skulane har elevar på tilbodet om særskilt tilrettelagd vidaregåande opplæring i kombinasjon med toppidrett. Dersom det blir fleire godkjende skular med tilbod om slik opplæring, og som samtidig blir godkjende av NIF, vil dei ikkje automatisk bli omfatta av ordninga med særskilt toppidrettstilskot.

I ein fleirtalsmerknad til statsbudsjettet for 2019 trekker utdannings- og forskingskomiteen i Stortinget fram behovet for ein gjennomgang av finansieringa for dei toppidrettsgymnasa som er godkjende av Olympiatoppen, og som har ein integrert modell for skule og trening. Fleirtalet viser til at skulane får ulikt tilskot målt i tilskot per elev. Vidare peikar fleirtalet på at tilskota til toppidrettstilboda ikkje er sett i samanheng med kostnadene til den einskilde idretten og bidreg til ytterlegare økonomisk skeivdeling mellom skular, jf. Innst. 12 S (2018–2019). Regjeringa vil kome tilbake til Stortinget om denne saka.

Mål for 2020

Målet med tilskotet er at dei skulane som er omfatta av ordninga, kan legge til rette for at toppidrettsutøvarar kan kombinere trening med vidaregåande opplæring.

Rapport for 2018

Hausten 2018 var det 2 601 elevar ved desse skulane. Dette er 68 fleire enn i 2017.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår 48,8 mill. kroner på posten. Tabell 4.10. viser forslag til fordeling av tilskotet.

Tabell 1.2 Fordeling av tilskot over kap. 228, post 79 (i 1 000 kroner)

Toppidrettsgymnas	Særtilskot 2020
Haugesund toppidrett	5 139
Norges toppidrettsgymnas, Bærum	7 810
Norges toppidrettsgymnas, Geilo	2 605
Norges toppidrettsgymnas, Kongsvinger	2 637
Norges toppidrettsgymnas, Lillehammer	5 357
Norges toppidrettsgymnas, Tromsø	1 729
Stiftelsen toppidrettsgymnaset i Telemark	4 453

Wang A/S, Oslo	7 567
Wang toppidrett, Fredrikstad	3 611
Wang toppidrett, Stavanger	3 684
Wang, Tønsberg	4 216
Sum	48 808

Post 81 Elevutveksling til utlandet

Tilskotsordninga gjeld utveksling til utlandet for elevar ved tre frittstående vidaregåande skular med rett til statstilskot. Dei frittstående vidaregåande skulane som er godkjende for å bli tildelte slikt tilskot, er:

- Danielsen vidaregåande skole i Bergen
- Heltberg Private Gymnas i Oslo
- Drotningborg vidaregåande skole i Grimstad

Det ordinære statstilskotet skulane får etter friskulelova, kan ikkje nyttast til elevutveksling til utlandet. Skulane kan søke om støtte til administrasjon, oppfølging av og tilrettelegging for elevutveksling. Tilskotet kan bli gitt til godkjende samarbeidsprosjekt mellom norske frittstående vidaregåande skular med rett til statstilskot og utanlandske skular.

Mål for 2020

Målet med tilskotsordninga er å stimulere dei skulane som er omfatta av ordninga, til å tilby elevutveksling til utlandet for elevane ved skulane.

Rapport for 2018

For skuleåret 2018–19 fekk kvar av skulane eit basistilskot på 105 700 kroner. Resten av tilskotet blei fordelt etter talet på elevar innanfor ordninga. Det blei betalt ut tilskot for 60 elevar for skuleåret 2018–19.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår å føre løyvinga vidare på same nivå som i 2019.

Post 82 Kapitaltilskot til friskular, kapital- og husleigetilskot

Mål for 2020

Målet med tilskotsordninga er å medverke til at frittstående skular i Noreg skal kunne finansiere vedlikehald og rehabilitering av bygg, og husleige.

Rapport for 2018

I 2018 fekk frittstående skular 62,3 mill. kroner i kapitaltilskot. Tilskotet er ei rammestyrt ordning og blei fordelt på grunnlag av elevtal mellom dei frittstående grunn- og vidaregåande skulane i Noreg som får driftstilskot over kap. 228, postane 70 og 71.

Budsjettforslag for 2020

Departementet foreslår å føre løyvinga vidare på same nivå som i 2019.